

li.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till: li.spn@regeringskansliet.se

Diarienummer: LI2024/02009

2026-02-19

BIM Alliance yttrande på rapport 2025:20

En gemensam väg för PBL-ärenden

Om BIM Alliance

BIM Alliance är en ideell förening som främjar den digitala transformationen i samhällsbyggnadssektorn. Ett viktigt fokus för oss är ett obrutet digitalt informationsflöde från idé till förvaltnad byggnad. Detta skapar förutsättningar för att nå hållbarhetsmålen genom effektivare byggprocesser, bättre beslutsunderlag i tidiga skeden och minskad klimatpåverkan.

BIM Alliance är en mötesplats för samverkan mellan näringsliv, myndigheter, kommuner och akademi. Föreningen samlar cirka 220 organisationer som representerar hela livscykeln för byggnader och anläggningar. Vi erbjuder nätverk, kompetensutveckling och tjänster som stödjer ett hållbart samhällsbyggande.

BIM Alliance lämnar härmed sitt yttrande över Rapport 2025:20 En gemensam väg för PBL-ärenden.

Sammanfattning och slutsats

BIM Alliance arbetar för obrutna informationsflöden, standardisering, öppna format samt enhetliga begrepp och klassifikation och ställer sig därför positiv till utredningens förslag kring att:

- etablera en gemensam klassificeringsstruktur som möjliggör mätbarhet, spårbarhet och datadrivna beslut
- lyfta behovet av digitala arbetssätt, integrerad informationshantering och ett moderniserat systemstöd i kommunerna
- etablera en tvingande reglering

Förslagen berör en central del av samhällsbyggnadsprocessen och knyter direkt an till BIM Alliance vision kring digitalisering, standardisering och ett obrutet informationsflöde genom hela livscykeln för byggnader och anläggningar.

BIM Alliance vill dock poängtera att en "enhetlig digital samhällsbyggnadsprocess" är mycket omfattande, och berör en stor mängd aktiviteter och aktörer, både privata och offentliga. Föreliggande förslag är ett positivt, men litet bidrag i den processen. För att effekterna ovan ska uppnås behövs fler insatser och det krävs också stora investeringar.

Fram till nu har regeringarnas initiativ inom området varit ständigt underfinansierade, Samhällsnyttan ligger i miljardklassen, ändå har i sammanhanget endast små investeringar gjorts. I BIM Alliance erfarenhetsutbyte med våra nordiska grannländer ser vi att större satsningar görs än vad som sker i Sverige. Vi ser också att man jobbar med business case, där man kan visa att satsningar på data och datadrivna processer blir lönsamt genom de effektiviseringar som sker inom statsförvaltningen. Utöver detta sker effektiviseringar i näringslivet som kan dra nytta av offentliga data och digitala myndighetsprocesser, vilket stärker näringslivets konkurrenskraft i föränderlig tid med konkurrens från utlandet. Vi välkomnar fler initiativ och investeringar från regeringen och BIM Alliance finns tillgänglig för vidare dialog.

BIM Alliance delar Boverkets bedömning om att ett nationellt ärendehanteringssystem enligt scenario 7 är det mest fördelaktiga, ur ett nationellt nyttoperspektiv. Frågan om förslagets genomförbarhet är viktig. Boverket resonerar om denna fråga på flera ställen i rapporten och gör bedömningen att den eventuella inskränkningen i till exempel det kommunala självstyret får anses försvarbar. BIM Alliance har ingen anledning att ifrågasätta den bedömningen, men förutsätter att frågan utreds ordentligt inför ett beslut om genomförande och att konsekvenserna bedöms. Till exempel är det viktigt att analysera effekten på konkurrens inom mjukvaruområdet.

Nedan följer BIM Alliance synpunkter på utvalda avsnitt i betänkandet.

Nationell klassificeringsstruktur

BIM Alliance ser mycket positivt på införandet av en nationell klassificeringsstruktur och tydliga tekniska specifikationer för utbyte av data.

BIM Alliance stödjer införandet av en nationell klassificeringsstruktur för PBL-ärenden för att skapa den enhetlighet som saknas idag, förbättra rättssäkerheten, minska kostnader för manuell statistikhantering samt underlätta digitalisering och interoperabilitet.

Tvingande reglering och författningstvång

BIM Alliance delar Boverkets inställning att frivillighet inte ger de önskade effekterna. En tvingande och bindande reglering är nödvändig för att säkerställa enhetlighet och för att undvika att parallella lokala lösningar växer fram.

Standardiserad informationen skapar förutsättningar för jämförbarhet, transparens och likabehandling över landet.

Ett författningskrav behövs för att: säkerställa nationell enhetlighet, skapa långsiktiga förutsättningar för kommunernas utveckling och ge en förutsägbar kravbild mot marknadens leverantörer.

Teknisk specifikation

BIM Alliance ser positivt på att etablera en teknisk specifikation som tydliggör kraven för att förenkla upphandling, systemintegration och samarbetsytor mellan offentlig sektor och leverantörer.

Interoperabilitet och myndighetsgemensamma krav

BIM Alliance välkomnar Boverkets prioritering av interoperabilitet som möjliggörare för ett sömlöst informationsutbyte mellan kommuner, myndigheter och sektorns aktörer.

Förutsättningar för ett digitalt ekosystem är att:

- data är interoperabel,
- standarder är öppna,
- format är maskinläsbara,
- API:er är tillgängliga och väldefinierade,
- informationsmodeller är gemensamma och långsiktiga.

Avslutande kommentarer

BIM Alliance bedömer att Boverkets arbete är ett viktigt steg mot ett mer förutsägbart och datadrivet PBL-system och vi ser fram emot att bidra i det fortsatta arbetet.

Susanne Nellemann Ek,
VD, BIM Alliance

Telefon: 070 31 151 13

E-post: susanne.nellemann.ek@bimalliance.se

